

Eco Reest

Verzoek om aanvullende informatie aanvraag

Provincie Zeeland | Zaaknummer 816375

Kenmerk: 251907

1. Inleiding

Op 25 februari 2026 ontvingen wij uw bericht over het verzoek om aanvullende informatie, betreffende de omgevingsvergunningsaanvraag voor een flora- en fauna-activiteit. In dit document wordt de aanvullende informatie per nummer verstrekt.

1.1 Verzoek tot aanvullingen

Wettelijk kader

1. Er ontbreekt een alternatieve afweging. Hierin moet worden aangegeven waarom de aangevraagde ingreep niet op een andere wijze (planning, werkwijze, inrichting) kan worden uitgevoerd, waarbij minder ecologische schade optreedt);

a. Graag ontvangen we deze afweging alsnog;

Het plan is locatie gebonden door de ligging van het terrein tegenover 'Wranghe, Evides Industriewater'. Vanwege de al aanwezige installaties en leidingen wordt de nieuwe bebouwing aangesloten op bestaande infrastructuur. Tevens wordt gebruik gemaakt van een agrarisch perceel waarin nu geen aangewezen natuurtypes aanwezig zijn. Indien de werkzaamheden op een andere locatie worden uitgevoerd vinden niet minder negatieve effecten plaats op groene voorzieningen. De werkzaamheden vinden nu niet plaats bij boschages, struweel, bloemrijke graslanden of andere ecologische elementen, waardoor negatieve effecten zoveel mogelijk wordt voorkomen. Een andere locatie waarbij minder negatieve effecten optreden op ecologische elementen is niet mogelijk. Dit is ook beschreven in paragraaf 6.2 van het activiteitenplan.

De werkzaamheden worden zoveel mogelijk buiten de meest kwetsbare periode van wezel, hermelijn en haas uitgevoerd. Door te starten met de werkzaamheden in augustus wordt gewerkt in de overgangsfase van voortplantingsseizoen naar overwintering. Hierbij loopt het voortplantingsseizoen op zijn einde waardoor geen zogende jongen meer aanwezig zijn en de volwassen dieren nog niet in winterslaap. De nazomer is de periode waarin jongen groot zijn en sprake is van dispersie. Dit is tevens de tijd waarin de populatie de hoogste dichtheden kent en daardoor beter instaat is om mogelijke effecten te absorberen (Kennisdocument kleine marterachtigen, 2024). Dit is ook beschreven in paragraaf 5.4 van het activiteitenplan.

b. Uit de aanvraag wordt ook niet duidelijk waarom er vergunning nodig is voor het vangen en doden van de betrokken soorten, dit moet in de alternatieve afweging worden betrokken;

Bij de voorgenomen plannen worden de werkzaamheden zo uitgevoerd dat negatieve effecten op beschermde diersoorten zoveel mogelijk wordt voorkomen. Dit wordt bewerkstelligd door zoveel mogelijk buiten de kwetsbare periodes te werken en het terrein voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt te maken. Desondanks kan nooit geheel voorzien worden welke situaties zich voordoen tijdens de werkzaamheden waardoor de vergunning ook wordt aangevraagd voor het vangen en doden van de betrokken soorten. Bij sommige bevoegd gezagen is dit dan ook vereist.

c. Ook is nog niet beschreven hoe het ongeschikt maken wordt uitgevoerd voor de betrokken soorten;

Het ongeschikt maken van het plangebied wordt uitgevoerd door alle vegetatie voorafgaand kort te maaien. De vegetatie wordt hierbij tot maximaal 10 centimeter boven het maaiveld gemaaid. Om te voorkomen dat bij het maaien soorten worden gedood of gewond raken, loopt een ecooloog voor de machine uit om de terreinen te inspecteren op aanwezige dieren. Het maaien wordt uitgevoerd in één richting zodat dieren niet opgesloten raken. Voorafgaand aan het ongeschikt maken loopt, maximaal één week van tevoren, een ecooloog door het plangebied om te controleren op aanwezige hazenlegers en tweede legsels van de wezel. Aan de hand van dit veldbezoek en de klimatologische omstandigheden wordt besloten of het ongeschikt maken doorgang kan vinden of dat dit moet worden uitgesteld naar een latere periode. Dit is ook beschreven in paragraaf 5.4 van het activiteitenplan.

Na het ongeschikt maken worden de werkzaamheden, op uitzondering van de weekenden, aaneengesloten uitgevoerd. Hierdoor is continu verstoring aanwezig waardoor hazen zich niet opnieuw vestigen in het plangebied.

Daarbij is het noodzakelijk dat de vegetatie permanent kort wordt gehouden. Dit betekent dat iedere twee tot drie weken, afhankelijk van het seizoen, wordt gemaaid.

d. Waarom is deze gekozen methode van ongeschikt maken de meest geschikte methode in voorliggende situatie?

Vanwege de mobiliteit van de betrokken soorten en de grootte van het plangebied is de bovengenoemde methode de enige werkbare manier. Het afzetten van het terrein is gezien de duur van de werkzaamheden en het vermogen van marterachtigen om te klimmen niet realistisch. Door de vegetatie kort te houden worden de haas, wezel en hermelijn op een natuurlijke manier geweerd uit het gebied.

2. Er ontbreekt een onderbouwing van beide wettelijke kaders. Er zal moeten worden onderbouwd waarom deze belangen van toepassing zijn op voorliggende ingreep;

Het plan wordt uitgevoerd op basis van het wettelijk belang: “in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”.

Vanwege klimaatverandering ontstaan vaker periodes waarin geen regen valt en drinkwater schaars is. Tevens heeft de samenleving in 2030 ruim 100 miljoen kuub drinkwater extra per jaar nodig. (Rijksoverheid, beschikbaarheid drinkwater garanderen, 2026). Om te blijven voldoen aan de toenemende vraag is het noodzakelijk te investeren in drinkwaterinfrastructuur. Dit geld wordt gebruikt om onderhoud te plegen aan bestaande leidingen, maar ook om nieuwe toekomstbestendige voorzieningen te realiseren.

De nieuwe drinkwaterzuivering kan uiteindelijk maximaal 10 miljoen m3 per jaar leveren en valt daarom onder groot openbaar belang. De capaciteit van drinkwaterzuivering Wranghe is gebaseerd op de te verwachte drinkwaterbehoefte in 2040. (Evides, *Evides investeert in toekomstbestendige drinkwatervoorzieningen van Midden-Zeeland*, 2025). Dit is ook beschreven in paragraaf 6.1 van het activiteitenplan.

3. In het activiteitenplan is weliswaar beschreven wat de staat van instandhouding is van de betrokken soorten. Echter, is nog niet beschreven wat het effect is van de aangevraagde ingreep op de staat van instandhouding voor deze soort.

Gezien de oppervlakte en het huidige agrarisch gebruik is het plangebied op zichzelf niet voldoende om één haas of één territoria van een wezel en/of hermelijn in stand te houden. Voor één haas geldt dat in Nederland de ‘Home range’ afhangt van de habitatkwaliteit, maar dit vaak neerkomt op minimaal 26 tot 38 hectare. Dit gebied wordt groter naarmate het leefgebied meer monotone akkerbouwgebieden bevat.

Voor de hermelijn geldt dat leefgebieden een oppervlakte hebben van 2 tot 40 hectare en dit is mede afhankelijk van de kwaliteit en het geslacht. Mannetjes hebben een groter territorium dan vrouwtjes. De wezel volgt een vergelijkbaar beeld met leefgebieden tussen de 1 tot 200 hectare. Gezien het agrarisch gebruik van het plangebied wordt verondersteld dat voornamelijk de slootranden en rietkraag onderdeel zijn van het functionele leefgebied van de wezel en hermelijn.

Gezien de oppervlakte van het plangebied, het landgebruik en de minimale benodigde oppervlaktes van de genoemde soorten is het plangebied niet zelfstandig in gebruik door hazen of als territorium van de wezel en/of hermelijn. Het plangebied is onderdeel van een groter samenhangend netwerk van foerageergebieden en verbindingroutes. Het vervult daarom een ondersteunende functie binnen een groter leefgebied voor de wezel, hermelijn en haas.

Gezien de voorgenomen werkzaamheden, waarbij uiteindelijk meer groene voorzieningen worden terug gerealiseerd, de functie van het plangebied als landbouwperceel en de lokale staat van instandhouding vinden er geen negatieve effecten plaats op de lokale populatie van de genoemde soorten.

Planning

4. In het activiteitenplan is beschreven dat de ingreep wordt uitgevoerd. Dit moet concreter worden uitgewerkt, waarbij beschreven moet worden hoe er rekening gehouden wordt met de kwetsbare periodes van de betrokken soorten (zie ook paragraaf 5.4 van het activiteitenplan);

Bij de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare periodes door te starten in de nazomer (augustus-september). Hierbij loopt het voortplantingsseizoen op zijn einde waardoor geen zogende jongen meer aanwezig zijn, maar zijn de volwassen dieren nog niet in winterslaap. De nazomer is de periode waarin jongen groot zijn en sprake is van dispersie. Dit is tevens de tijd waarin de populatie de hoogste dichtheden kent en daardoor beter instaat is om mogelijke effecten te absorberen (Kennisdokument kleine marterachtigen, 2024). Dit is ook beschreven in paragraaf 5.4 van het activiteitenplan.

Voorafgaand aan het opstarten van de werkzaamheden loopt, maximaal één week van tevoren, een ecooloog door het plangebied om te controleren op aanwezige hazenlegers en tweede legsels van de wezel. Aan de hand van dit veldbezoek en de klimatologische omstandigheden wordt besloten of het ongeschikt maken doorgang kan vinden of dat dit moet worden uitgesteld naar een latere periode in het jaar.

Nader onderzoek

5. In het nader onderzoek is beschreven dat er in 2025 onderzoek is uitgevoerd met een warmtebeeldcamera daarbij zijn geen specificaties gegeven van de warmtebeeldcamera. In het nieuwe kennisdocument haas zijn specificaties gegeven waaraan een warmtebeeldcamera moet voldoen. Het kennisdocument is een richtlijn, dat betekent dat er gemotiveerd kan worden afgeweken;

a. We ontvangen daarom graag de specificaties van de gebruikte warmtebeeldcamera met een onderbouwing of er is voldaan aan het kennisdocument of waarom een vergelijkbaar beeld kan worden verkregen van de situatie ter plekke;

Tijdens het nader onderzoek is gebruik gemaakt van de warmtebeeldcamera: Hikmicro Falcon (Model FQ35). Dit type warmtebeeldcamera voldoet aan de specificaties van het Kennisdokument.

6. In het nader onderzoek is beschreven dat “gezien het plangebied niet permanent begroeid is en de bermen op een minimale grootte zitten voor een leefgebied van de wezel en hermelijn, is het aannemelijk dat het plangebied niet zelfstandig voldoende foerageerplekken aanbiedt, maar onderdeel is van een groter leefgebied”.

a. Graag ontvangen we een schatting van het aantal wezels of hermelijnen dat gebruik maakt van het plangebied;

De oppervlaktes van de slootranden in het plangebied komt ongeveer neer op 1 á 1,5 hectare. Vanwege de beperkte oppervlakte aan slootranden en de aanwezige habitatkwaliteiten hiervan, is de schatting dat de slootranden niet zelfstandig een territoria van een wezel of hermelijn kunnen onderhouden. De slootranden zijn daarom onderdeel van een groter leefgebied voor de wezel en hermelijn en niet een op zichzelf staand leefgebied. De noordelijke, oostelijke en westelijke slootranden vormen vanwege de aanwezige begroeiingen een niet optimaal leefgebied, zie ook figuur 1.

Het plangebied kan daarmee gezien worden als onderdeel van een groter leefgebied. De verwachting is dat daarom mogelijk één wezel of hermelijn gebruik maakt van de slootranden.

Figuur 1.: Sloopstranden aan de oostkant van het plangebied.

c. Een andere optie kan een schatting van het aantal territoria van deze dieren zijn;

Zie de beantwoording onder b.

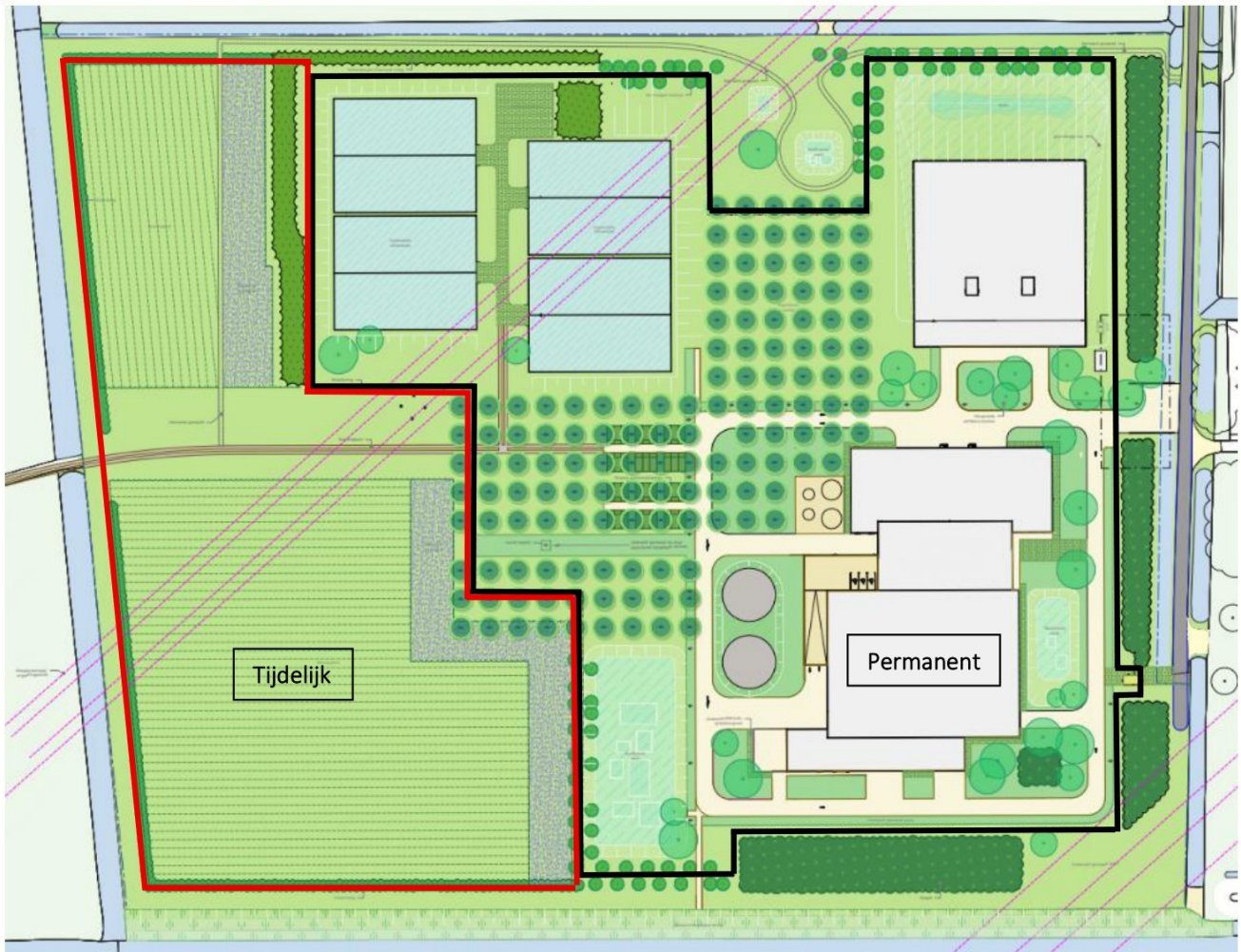
7. In het nader onderzoek staat dat er tijdelijk en deels permanent leefgebied verdwijnt;

a. Graag ontvangen we een kaart waarop is aangegeven welk deel het leefgebied permanent en welk deel tijdelijk verdwijnt. Dit moet dan worden uitgewerkt per soort, ook moet het tijdelijk dan welk permanent verwijderen van leefgebied worden meegenomen in de effectbepaling;

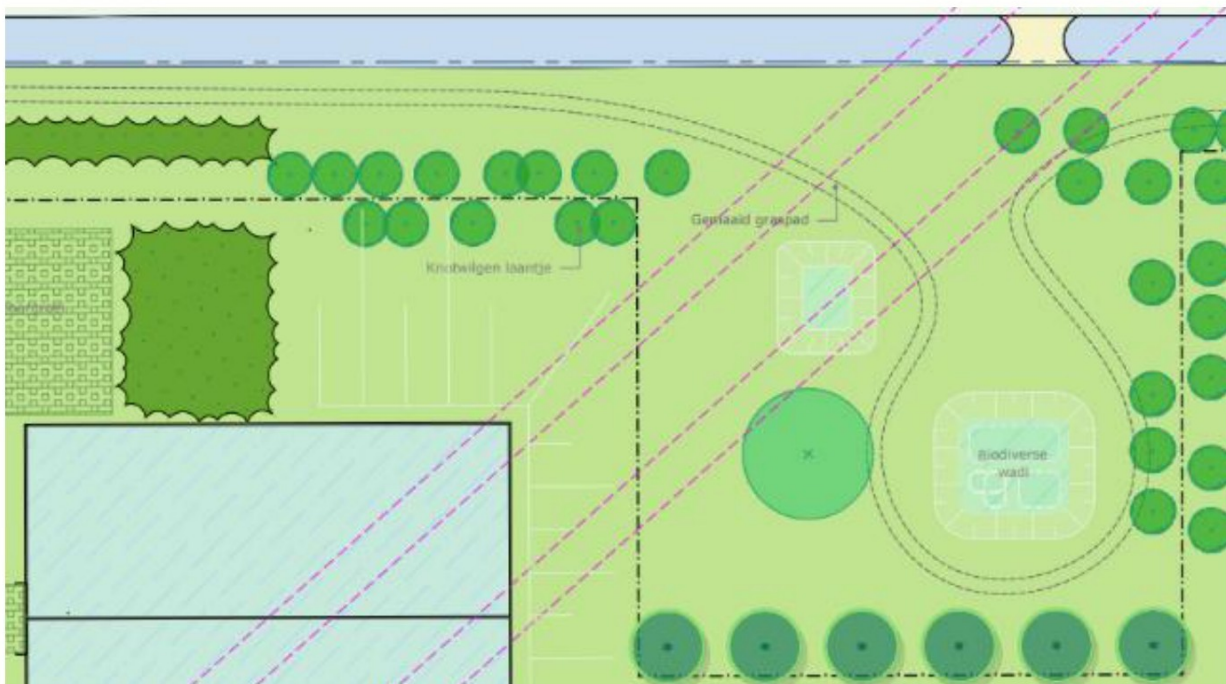
De te realiseren waterzuiveringsinstallatie wordt gebouwd binnen het zwarte omliggende terrein, zie figuur 2. Het rood omliggende gebied zal tijdelijk niet beschikbaar zijn, doordat dit deel gebruikt wordt als opslagplaats en werkterrein. Na de afronding van de werkzaamheden wordt dit gebied weer terug verpacht aan agrarisch waardoor de haas, wezel en hermelijn weer gebruik kunnen maken van het plangebied.

Ditselfde geldt voor de slootstranden van het plangebied. Door de realisatie van de waterzuiveringsinstallatie en het aanplanten van bomen, struweel en andere beplantingen zijn de slootstranden tijdelijk aangetast. Na afronding van de werkzaamheden zijn de slootstranden weer functioneel en verbeterd door de aanleg van groene elementen. In figuur 3, 4 en 5 zijn detailfoto's weergegeven.

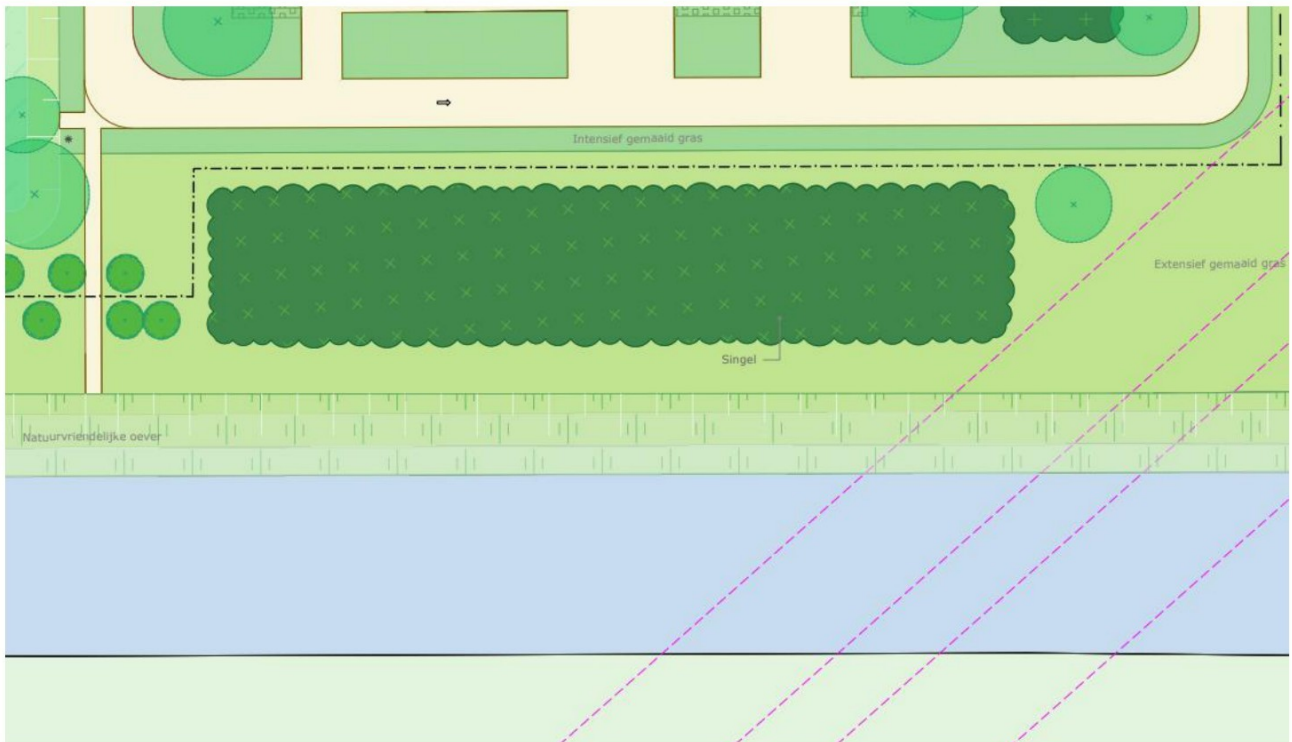
Op de detailfoto's staan de groene structuren die worden gerealiseerd bij de nieuwe plannen. Dit omvat: knotwilgen lanen, Zeeuwse hagen (sleedoorn, eenstijlige meidoorn, vlier, hazelaar enz.), elzenhagen, singels, bloemrijke graslanden, extensief beheerde grasstukken en biodiverse wadi's. Deze groene structuren zorgen voor meer beschutting en een verbeterd foerageergebied voor de haas, wezel en hermelijn. De groene structuren zoals de Zeeuwse hagen in combinatie met extensief beheerd grasland vormen een optimaal biotoop voor beschermde diersoorten waarin foerageergebied, verblijf- en rustplaatsen, voortplantingsplaatsen en migratieroutes gecreëerd worden.

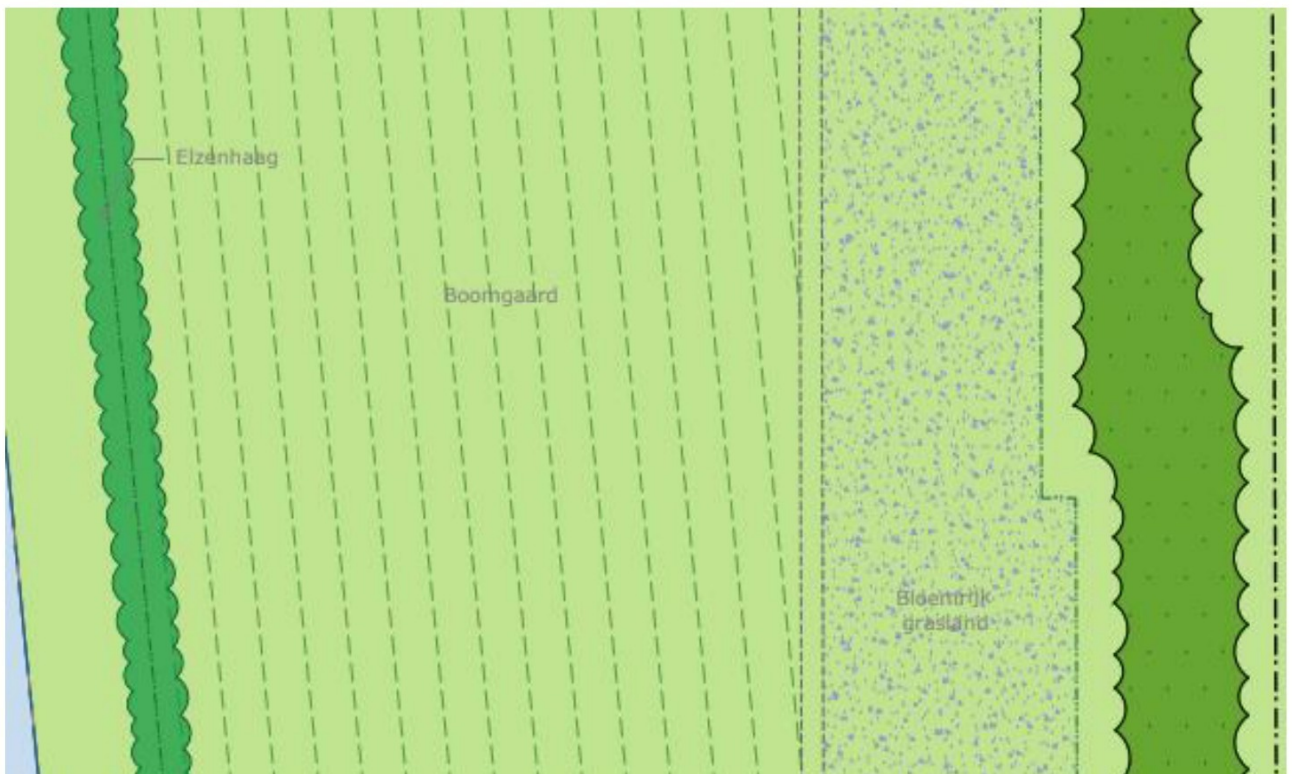
Figuur 2: Plattegrond van het plangebied met daarop het hekwerk (zwarte belijning, permanent) en het gebied wat tijdelijk niet beschikbaar is, maar later weer verpacht wordt aan agrariërs (rode belijning, tijdelijk).

Figuur 3: Uitsnede van de plattegrond (noordkant) met daarin aangegeven de realisatie van een knotwilgen laan, diverse wadi's en Zeeuwse hagen.

Figuur 4: Uitsnede van de plattegrond (zuidkant) met daarin aangegeven de natuurvriendelijke oever, singels en het extensief beheerde grasland buiten het hekwerk (zwart gestippelde lijn).

Figuur 5: Uitsnede van de plattegrond (tijdelijk deel westkant) met daarin aangegeven de elzenhaag op de perceelrand, het deel wat agrarisch verpacht zal worden (groene stippellijnen), bloemrijk grasland en de Zeeuwse haag aan de rechterzijde.

b. Wat wordt er precies bedoeld met tijdelijk?

Hiermee wordt bedoeld dat een deel van het plangebied tijdelijk in gebruik zal zijn als opslagplaats en werkgebied, maar na de werkzaamheden weer wordt verpacht aan agrariërs en daarmee dus weer geschikt wordt voor de haas, wezel en hermelijn.

8. Ook ontvangen we graag een kaart waarop is aangegeven welk deel van de rietkraag verdwijnt.

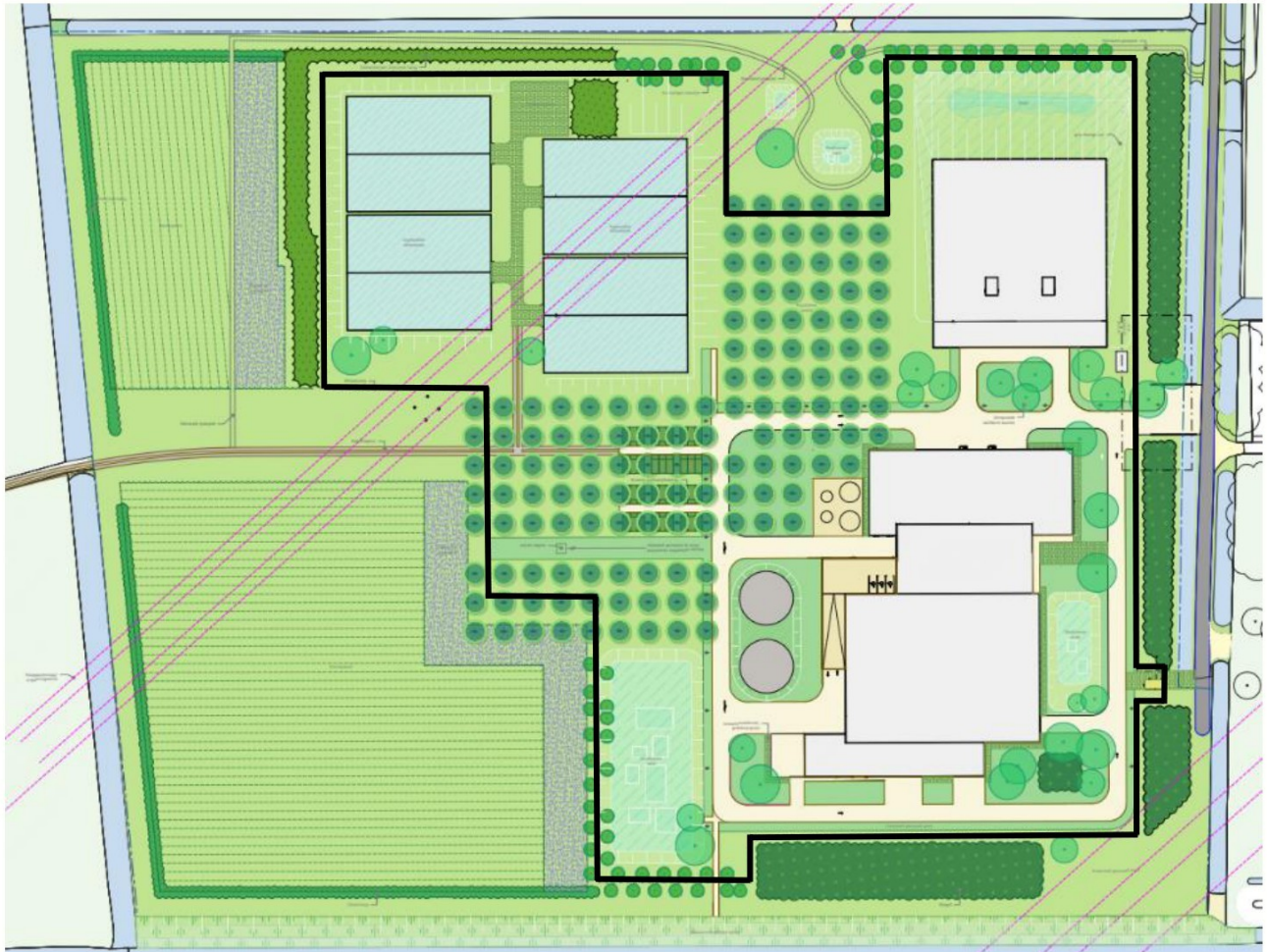
Van de rietkraag wordt één meter in de breedte verwijderd om de afwatering op de watergang te realiseren. In de onderstaande kaart is dit afgebeeld.

Figuur 6: Plattegrond van het plangebied met daarin geel gearceerd welk deel van de rietkraag wordt verwijderd (één meter in de breedte van de rietkraag).

Activiteitenplan

9. In het activiteitenplan is beschreven dat er hek zal worden geplaatst met een verwijzing naar figuur 3.1. Op figuur 3.1 is echter niet duidelijk te zien waar dit hek wordt geplaatst. We ontvangen daarom graag een duidelijkere kaart;

Figuur 7: Plattegrond van het plangebied met het hekwerk in zwarte belijning.

10. In het activiteitenplan is beschreven dat “Zonder het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen zal dit essentiële leefgebied door de geplande werkzaamheden (deels tijdelijk) worden aangetast. Door het verdwijnen van vegetatie, dekking en verbindende structuren gaat functioneel leefgebied verloren en wordt het netwerk aan verbindingen doorbroken. Voor de haas betreft dit circa 12 hectare geschikt foerageer- en leefgebied binnen en direct grenzend aan het plangebied. Een deel hiervan zal permanent verloren gaan (ongeveer 7 hectare) en een deel tijdelijk (ongeveer 5 hectare).

a. Wat wordt hiermee bedoeld? Graag concreet uitwerken wat er verdwijnt en welke maatregelen worden bedoeld;

Wat hiermee wordt bedoeld is dat zonder het treffen van mitigerende maatregelen de compenserende maatregelen leefgebied van de haas verdwijnt. Omdat een deel van het plangebied tijdelijk in gebruik zal zijn als opslagplaats en werkterrein zal maar een deel permanent verdwijnen. Het tijdelijke deel is ongeveer 5 hectare groot en het permanente deel 7 hectare.

Onder mitigerende maatregelen wordt verstaan het ongeschikt maken van het plangebied en hierbij rekening houdend met kwetsbare periodes van de haas. Door de werkzaamheden in de nazomer uit te voeren zijn alle jonge hazen volwassen en is de populatiedichtheid op zijn hoogst.

Onder compenserende maatregelen wordt verstaan dat het plangebied zo wordt ingericht dat het een habitatsverbetering is voor hazen. Doordat het gebied wordt ingericht met bloemrijk grasland, Zeeuwse hagen

bestaande uit sleedoorn, hazelaar, eenstijlige meidoorn en extensief beheerd grasland worden veel schuilmogelijkheden voor hazenlegers gecreëerd evenals foerageermogelijkheden. De inrichtingsmaatregelen hebben daarom een positief effect op de draagkracht van het plangebied voor hazen.

De mitigerende en compenserende maatregelen zijn in hoofdstuk 5 van het activiteitenplan uitgebreid toegelicht.

b. Hier wordt alleen de haas beschreven, graag ook uitwerken voor de wezel en de hermelijn;

Voor de wezel en hermelijn geldt dat alleen de slootranden het gehele jaar onderdeel zijn van het functionele leefgebied. Van de rietkraag wordt één meter verwijderd tijdens de werkzaamheden. De overige slootranden worden aangetast tijdens de werkzaamheden door het aanplanten van vegetatie en bouwverkeer wat mogelijk op korte afstand rijdt. De slootranden zijn na de werkzaamheden weer functioneel én verbeterd door de groene inrichting met Zeeuwse hagen, knotwilgen, elzenhagen, singels en extensief beheerd grasland. Voor de wezel en hermelijn verdwijnt daarom niet permanent leefgebied en is er alleen sprake van tijdelijke verstoring/aantasting.

11. In het activiteitenplan is beschreven dat “het plangebied zelf is niet jaarrond geschikt als leefgebied voor de haas. Met name in perioden waarin het plangebied minder geschikt is (bijvoorbeeld tijdens oogst) maken hazen gebruik van omliggende gronden. Het aanwezige alternatieve leefgebied vervult in deze perioden een essentiële functie en blijft ook tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschikbaar”.

a. Wat is de functie van de omgeving, buiten perioden van oogst?

De percelen in de omgeving zijn onderdeel van het leefgebied van de hazenpopulatie en hebben als functie: foerageergebied, schuilplaats en voortplantingsplek. In de omgeving zijn vergelijkbare agrarische percelen aanwezig waarin hazenlegers gemaakt kunnen worden. De percelen in de omgeving met aangewezen natuurwaarden (A02.01, botanisch waardevol grasland) zijn voor hazen jaarrond essentieel leefgebied als foerageer- en schuilplek, zie ook figuur 8.

Ook in paragraaf 4.1 van het nader onderzoeksrapport is de functie van de omgeving voor haas toegelicht.

Figuur 8: In blauw de gebieden met aangewezen natuurwaarden (botanisch waardevol grasland).
(Bron: Atlas van Zeeland, 2026)

b. Waarom biedt de omgeving dan ook voldoende leefgebied voor de hazen en eventuele jongen uit het plangebied?

Gezien de agrarisch activiteiten in het plangebied is het niet jaarrond functioneel als leefgebied voor de haas. Het plangebied heeft daarin geen vergelijkbare habitatkwaliteiten als bijvoorbeeld de botanisch waardevolle graslanden in de omgeving die jaarrond functioneel zijn. Vanwege de beperkte oppervlakte van 12 hectare, wat niet voldoende

is voor haas als leefgebied (gemiddeld 29 hectare) en de functie van het plangebied biedt de omgeving voldoende alternatief leefgebied voor hazen en eventuele jonge die ook gebruik maken van het plangebied.

c. Waarom treedt er geen concurrentie op met al aanwezige hazen in de omgeving?

Concurrentie treedt niet op doordat het plangebied, vanwege de omvang en de biotoop, op zichzelf niet voldoende is voor haas als leefgebied. De hazen die aanwezig zijn in het plangebied maken daarom al gebruik van percelen in de omgeving. Daarnaast zijn tijdens het nader onderzoek ook op meerdere percelen die geschikt leefgebied vormen geen hazen waargenomen. De totale draagkracht van de omgeving is naar verwachting dan ook hoger dan het totaal aantal aanwezige hazen. Hierdoor wordt een verhoogde concurrentiedruk uitgesloten.

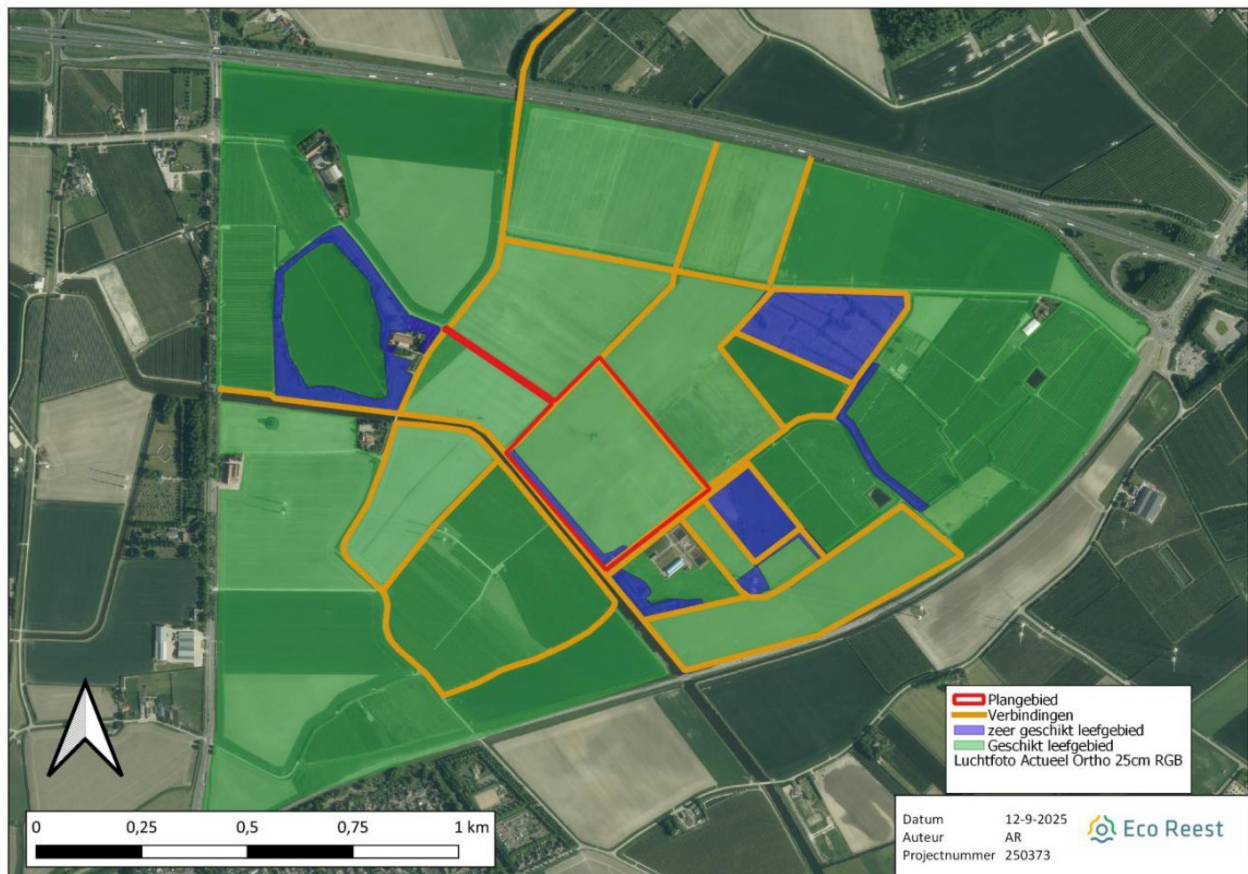
Verder zullen de werkzaamheden in de minst kwetsbare periode plaatsvinden en door de compenserende maatregelen zal de totale draagkracht van de omgeving verhogen.

12. In het activiteitenplan is beschreven dat “Doordat er voldoende leefgebied van vergelijkbare kwaliteit in de omgeving aanwezig is, blijft het functionele leefgebied voor wezel en hermelijn behouden”

a. Graag ontvangen we een onderbouwing waarom er voldoende leefgebied van vergelijkbare kwaliteit in de omgeving aanwezig is en waarom dit behouden blijft;

In figuur 9 is het plangebied weergegeven met in de omgeving geschikte gebieden voor wezel en hermelijn. De groene percelen zijn vergelijkbaar in functie als het plangebied. De percelen zijn agrarisch beheerd met gewassen of boomgaarden en daardoor delen van het jaar minder geschikt. De blauwe percelen zijn zeer geschikt vanwege de aanwezige natuurwaarden zoals, botanisch waardevol grasland, bosschages en watergangen. Deze percelen zijn tevens jaarrond functioneel doordat hier geen agrarische activiteiten plaatsvinden. De gele randen vormen verbindingen en omvatten bermen, slootranden en greppels.

Gezien het oppervlakte en het aanwezig biotoop van het plangebied is er voldoende leefgebied van vergelijkbare kwaliteit in de omgeving aanwezig. Doordat een aanzienlijk deel van de gronden in eigendom zijn van Evides en deze gronden verpacht worden is ook bekend dat deze gronden in functie behouden blijven.

Figuur 9: Potentieel leefgebied van kleine marterachtigen (wezel en hermelijn) in de omgeving van het plangebied. Groen=geschikt leefgebied, geel=verbindingen, blauw=zeer geschikt leefgebied en rood is het plangebied. De blauwe gebieden zijn ook de locaties waarbij het zeer aannemelijk is dat er verblijfplaatsen aanwezig zijn.

b. Waarom biedt de omgeving dan ook voldoende leefgebied voor wezels en hermelijnen en eventuele jongen uit het plangebied?

Zie figuur 9, in de omgeving is voldoende geschikt en zeer geschikt leefgebied aanwezig die een vergelijkbare functie vervult als het plangebied. Door de beperkte oppervlakte van zeer geschikt leefgebied in het plangebied, is dit gebied niet van voldoende omvang om zelfstandig een territorium van de wezel of hermelijn te onderhouden.

Ook in paragraaf 4.2 van het nader onderzoeksrapport is de functie van de omgeving voor hermelijn en wezel toegelicht.

c. Waarom treedt er geen concurrentie op met al aanwezige wezels en hermelijnen in de omgeving?

Zoals hierboven beschreven biedt het plangebied niet voldoende functioneel leefgebied aan om zelfstandig een territorium van de wezel of hermelijn te onderhouden. Bij de werkzaamheden wordt één meter van de bestaande rietkraag verwijderd en de rest blijft behouden. Hierdoor blijft het over grote deel van het zeer geschikte leefgebied gewaarborgd en verdwijnt in zeer beperkte mate functioneel leefgebied. Dit gegeven, samen met het eerdere genoemde feit dat het plangebied nu niet zelfstandig een territorium onderhoudt zorgt ervoor dat geen concurrentie zal optreden met wezels of hermelijnen in de verdere omgeving.

Verder zullen de werkzaamheden in de minst kwetsbare periode plaatsvinden en door de compenserende maatregelen zal de totale draagkracht van de omgeving verhogen.

13. In het activiteitenplan is beschreven dat het verlies aan leefgebied voor de haas wordt gecompenseerd door inrichting van aangewezen gebieden.

a. Maken deze gebieden onderdeel uit van het plangebied?

Ja, de inrichting vindt plaats in het plangebied en zorgt hierbij voor een verbetering van het huidige habitat. Doordat de kwaliteit aanzienlijk wordt verbeterd met extensief beheerd grasland, bloemrijk grasland en beschutting door struweel wordt de draagkracht van het plangebied verhoogt. Tevens zijn deze gebieden na realisatie ook jaar rond beschikbaar waardoor de hazen minder worden verstoord door agrarische activiteiten.

b. Zijn er al hazen aanwezig in deze gebieden?

Ja, tijdens het nader onderzoek is waargenomen dat hazen gebruik maken van het plangebied. Dit is ook toegelicht in paragraaf 4.1 van het nader onderzoeksrapport.

c. Is er sprake van eventuele concurrentie?

Nee, onder hazen is alleen sprake van voedselconcurrentie indien de draagkracht te laag wordt om de huidige populatie te onderhouden. Gezien bij de werkzaamheden voornamelijk een monotoon gewas verdwijnt, en dit voor hazen veelal niet optimaal is als foerageergebied (Kennisdocument haas, 2025), zal tijdens de werkzaamheden geen concurrentie optreden zodra hazen naar percelen in de omgeving migreren.

d. Waarom is datgene dat beschreven is geschikt voor de haas?

Doordat de aanwezige monocultuur aan gewassen ruimte maakt voor extensief beheerde graslanden, bloemrijke ruigtes en struweel bestaande uit sleedoorn, eenstijlige meidoorn, hazelaar, egelantier en vlier. Deze structuren bieden foerageergebieden, schuilplekken en ruigtes voor hazenlegers. Zie ook de beschrijving opgenomen in paragraaf 5.3.1 van het activiteitenplan.

e. Wat is de oppervlakte van dit compensatiegebied en hoe verhoudt deze oppervlakte zich tot de oppervlakte leefgebied die verdwijnt?

De oppervlakte aan compensatiegebied is ongeveer 5 hectare in verhouding tot 7 hectare aan leefgebied wat verdwijnt. Het te compenseren gebied wordt, zoals ook eerder beschreven, in kwaliteit verbeterd waardoor de draagkracht wordt verhoogd.

f. Waarom is het compensatiegebied geschikt zowel qua kwaliteit als qua oppervlakte om te compenseren voor het deel dat verloren gaat?

Doordat bij de compensatie groene structuren worden gerealiseerd die nu nog niet aanwezig zijn zoals bloemrijke ruigtes, struwelen en extensief beheerde graslanden. Deze gebieden worden minder intensief beheerd waardoor naast een kwaliteitsverbetering ook een verbetering in verstoring plaatsvindt. Tevens zal door de realisatie meerdere jaren niet worden gejaagd in het plangebied wat een positief effect heeft op de lokale hazenpopulatie. Zie ook de beschrijving opgenomen in paragraaf 5.3.1 van het activiteitenplan.

g. Hoe wordt de verbindingen hersteld die worden aangetast door de voorgenomen ingreep.

Voor hazen zijn verbindingen minder van belang doordat zij zich vaker begeven in open agrarisch gebied. In de nieuwe situatie worden de nu aanwezige slootranden, hersteld en verbeterd door de aanleg van extensief beheerde graslanden en elzenhagen, struweel en knotwilgen lanen. Deze structuren zorgen voor schuilplekken en kunnen door de hazen gebruikt worden als verbindingsselement door het landschap. Zie ook de beschrijving opgenomen in paragraaf 5.3.1 van het activiteitenplan.

14. In het activiteitenplan is beschreven dat het verlies aan leefgebied voor de wezel en de hermelijn wordt gecompenseerd door inrichting van aangewezen gebieden.

a. Maken deze gebieden onderdeel uit van het plangebied?

Ja, de inrichting vindt plaats in het plangebied en zorgt hierbij voor een verbetering van het huidige habitat. Zie ook de beschrijving opgenomen in paragraaf 5.3.2 van het activiteitenplan.

b. Zijn er al marterachtigen aanwezig in deze gebieden?

Met de habitatbeoordeling is het plangebied beoordeeld als onderdeel van het leefgebied van de wezel en hermelijn.

c. Is er sprake van eventuele concurrentie?

Doordat hermelijnen domineren over wezels is het onwaarschijnlijk dat beide soorten een overlappend territorium hebben in het plangebied of in de directe omgeving. Vanwege de geslachtsverschillen hebben mannetjes wezels en hermelijnen geen concurrentie met vrouwtjes vanwege het verschil in prooidieren. De kleinere vrouwtjes kunnen makkelijker achter kleine prooien in hollen terwijl mannetjes achter de grotere prooien aangaan. Vanwege het aanwezige biotoop in het plangebied zal hoofdzakelijk de rietkraag in het zuiden gebruikt worden als foerageergebied. De rietkraag wordt bij de werkzaamheden zeer beperkt aangetast, waarbij maximaal één meter wordt verwijderd.

Gezien het plangebied niet groot genoeg is voor één territoria van de wezel of hermelijn, bij de werkzaamheden dit foerageergebied zeer beperkt wordt aangetast en tussen de soorten of geslachten geen concurrentie optreedt is het uitgesloten dat tussen alleen de vrouwtjes van de soorten concurrentie op zal treden tijdens de werkzaamheden.

d. Waarom is datgene dat beschreven is geschikt voor de wezel en de hermelijn?

De overige slootranden in het plangebied (noord, oost en west) zijn nu geschikt als leefgebied, maar door het ontbreken van structuurrijke elementen niet optimaal. Bij de voorgenomen plannen worden diverse elementen toegevoegd. Denk hierbij aan dekking door struweel, knotwilgen, singels en elzenhagen. Daarbij creëren wadi's en ruigtes foerageerplekken waarin ook leefgebied voor woelmuizen wordt aangelegd. Met de inrichtingen wordt het habitat daarom aanzienlijk verbeterd voor kleine marterachtigen. Deze voorzieningen zullen daarbij jaarrond geschikt zijn wat de draagkracht van het plangebied verhoogt. Zie ook de beschrijving opgenomen in paragraaf 5.3.2 van het activiteitenplan.

e. Wat is de oppervlakte van dit compensatiegebied en hoe verhoudt deze oppervlakte zich tot de oppervlakte leefgebied die verdwijnt?

De oppervlakte aan compensatiegebied is ongeveer 5 hectare in verhouding tot 7 hectare aan leefgebied wat verdwijnt. Het te compenseren gebied wordt, zoals ook eerder beschreven, in kwaliteit verbeterd waardoor de draagkracht wordt verhoogd.

f. Waarom is het compensatiegebied geschikt zowel qua kwaliteit als qua oppervlakte om te compenseren voor het deel dat verloren gaat?

Doordat nieuwe foerageerplekken worden gerealiseerd met de groenstructuren, extensief beheerde graslanden, bloemrijke ruigten en biodiverse wadi's. De verbindingen worden verbeterd doordat meer dekking wordt gerealiseerd en schuilplekken voor roofdieren en daarbij bieden dit soort extensief beheerde gebieden met struweel plekken voor voortplantingsplaatsen. Zie ook de beschrijving opgenomen in paragraaf 5.3.2 van het activiteitenplan.

g. Hoe wordt de verbindingen hersteld die worden aangetast door de voorgenomen ingreep?

Door de aanplant van knotwilgen lanen, Zeeuwse hagen, elzenhagen en singels. Zie ook de beschrijving opgenomen in paragraaf 5.3.2 van het activiteitenplan.

15. Ook ontvangen we graag een duidelijke kaart/tekening van de inrichting van de plangebieden, waarop indien mogelijk ook de oppervlaktes van de verschillende onderdelen zijn weergegeven.

Vanwege de leesbaarheid worden de documenten met de inrichting van het plangebied bij het opsturen van de aanvullende informatie meegezonden.

Cumulatie

16. Zijn er in de omgeving van het plangebied nog andere ingrepen bekend die ook effect kunnen hebben op de populaties van de haas, de wezel en de hermelijn?

De percelen in de omgeving van het plangebied zijn in eigendom van Evides en worden verpacht aan agrariërs. Doordat de gronden worden verpacht is bekend dat in de directe omgeving geen ingrepen plaatsvinden die een negatief effect hebben op de populaties van de haas, wezel en hermelijn.

Figuur 10: Plattegrond van de percelen in eigendom van Evides buiten het plangebied.

17. Graag ontvangen we een onderbouwing of er sprake is van mogelijke cumulatieeffecten?

Zoals hierboven beschreven vinden geen cumulatieve effecten plaats zo ver wij kunnen voorzien.

Gelet hierop stellen wij u op grond van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) in de gelegenheid om tot en met 12 maart 2026 uw aanvraag aan te vullen. Heeft u meer tijd nodig om deze gegevens aan te leveren, dan kunt u hiervoor een gemotiveerd verzoek indienen bij de behandelend ambtenaar.

Voor de goede orde wijzen wij u erop dat de termijn voor het geven van een beschikking op grond van artikel 4:15 Awb wordt opgeschort met ingang van de dag na de verzenddatum van deze brief tot de dag waarop de aanvraag door u is aangevuld of de bovengenoemde termijn ongebruikt is verstreken.

Indien u binnen de gestelde termijn de gevraagde gegevens niet, dan wel onvolledig heeft aangevuld kunnen wij besluiten om de aanvraag op grond van artikel 4:5 lid 1c Awb niet verder in behandeling te nemen.

Overig

Quickscan algemeen

In de quickscan is gebruikt gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) om in te schatten welke soorten in het plangebied voor kunnen komen. Wij willen u erop wijzen dat op basis van de NDFF als enige bron geen conclusies kunnen worden getrokken over de afwezigheid van soorten.

Omdat er alleen vergunning is aangevraagd voor de wezel, de hermelijn en de haas horen andere soorten formeel niet bij de aanvraag. We willen u adviseren mogelijke andere aanwezige soorten en mogelijke effecten in kaart te brengen en indien nodig een vergunning aan te vragen. Dit om mogelijke nadelige gevolgen tijdens de werkzaamheden te voorkomen.

De quickscan is geschreven door onze zusterpartij. Wij zijn eens met uw beoordeling dat soorten niet uitsluitend op basis van de NDFF kunnen worden uitgesloten. Desondanks zijn wij van mening dat andere soorten voor deze vergunningsaanvraag niet relevant zijn. Hieronder hebben wij mogelijk relevante soorten nader uitgewerkt.

Grondgebonden zoogdieren

Op basis van bekende verspreidingsgebieden en aanwezige habitat, open agrarisch landschap, kunnen de meeste grondgebonden zoogdieren op voorhand worden uitgesloten. Vele soorten zijn sterk verbonden met bos en ander opgaand groen wat ontbreekt binnen het plangebied.

Bunzing kan voorkomen in vele habitattypes en is niet afhankelijk van bebouwing of boomholtes voor zijn rustplaats, in tegenstelling tot boommarter en steenmarter. Desondanks kan ook deze soort worden uitgesloten binnen het plangebied. De soort is sterk afhankelijk van voldoende dekking binnen zijn leefgebied voor verbinding en verblijfplaats. De soort kan verblijven in konijnenholen, takkenhopen en dichte bosschages. Bunzing kunnen, tegenstelling tot wezel en hermelijn, geen gebruik maken van muizenholen en molengangen. Hierdoor ontbreken geschikte verblijfplaatsen voor bunzing binnen het plangebied.

De voorgenomen compensatiemaatregelen zorgen voor meer opgaand groen wat het plangebied geschikt maakt voor bunzing. Bunzing kunnen in de huidige situatie worden uitgesloten, maar de compensatiemaatregelen zorgen wel voor de realisatie van geschikt leefgebied voor bunzing.

Reptielen

Op basis van bekende verspreidingsgebieden en aanwezige habitat, open agrarisch landschap, kunnen de meeste reptielen op voorhand worden uitgesloten. Alleen de soort hazelworm is relevant om nader te bespreken.

De hazelworm komt voor in gebieden met veel begroeiing bestaande uit open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen en op ruderaal plekken. In het gebied moeten voldoende plekken waaronder ze kunnen wegkruipen. Belangrijke eisen aan het biotoop zijn enigszins vochtig en bedekt met dichte vegetatie.

Voor de hazelworm ontbreekt het aan structuurrijke vegetatie of plekken waaronder de hazelworm kan schuilen. Bosranden, heide, houtwallen of struweel ontbreekt in het plangebied. De agrarische activiteiten maken het plangebied ongeschikt voor de hazelworm.

Amfibieën

Op basis van bekende verspreidingsgebieden en aanwezige habitat, open agrarisch landschap, kunnen de meeste grondgebonden zoogdieren op voorhand worden uitgesloten. De soorten kamsalamander en Alpenwatersalamander zijn wel relevant om nader te bespreken.

De voortplantingsbiotoop van de kamsalamander bestaat uit stilstaande wateren, met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Een voorwaarde is dat het water niet permanent is zodat het visvrij blijft. Het biotoop is bosrijk met houtwallen of struweel waarin kamsalamanders overwinteren. Biotopen zijn wateren langs grote rivieren, beekdalen en op landgoederen.

Geschikte voortplantingswateren komen niet in de omgeving of in het plangebied voor. Ten zuiden ligt een bredere watergang die door de aanwezigheid van vis niet geschikt is als voortplantingsbiotoop. Tevens ontbreekt in het plangebied geschikte houtwallen of struweel waarin kamsalamanders kunnen overwinteren.

De alpenwatersalamander komt voor in allerlei typen wateren zolang het niet snel stroomt of rijk is aan vis. De eieren wordt afgezet tussen opgevouwen bladeren van waterplanten. De alpenwatersalamander overwintert op het land. In het plangebied of in de directe omgeving zijn geen geschikte voortplantingswateren aanwezig. De watergangen ten zuiden en westen zijn niet visvrij en daardoor ongeschikt voor de alpenwatersalamander. De overige greppels bevatten te weinig water en behalen niet een diepte van 15 tot 20 centimeter, zie ook figuur 11. In het plangebied is ook geen overwinteringsbiotoop aanwezig van struweel, bosschages of houtwallen. De agrarische activiteiten zorgen voor een ongeschikt biotoop.

Figuur 11: Watergang ten oosten van het plangebied.

Ongewervelden

Op basis van bekende verspreidingsgebieden en aanwezige habitat, open agrarisch landschap, kunnen de meeste ongewervelden op voorhand worden uitgesloten. Alleen grote weerschijnvlinder, grote vos en teunisbloempijlstaart zijn relevant om nader te bespreken.

De grote weerschijnvlinder komt voor bij vochtige loofbossen en wilgenbroekbossen. Volwassen vlinders worden waargenomen op open plekken bij bospaden, bosranden en rondom beken. De waardplant is voornamelijk boswilg en in mindere mate de grauwe wilg. Het aanwezige biotoop is niet geschikt voor de grote weerschijnvlinder, vochtige (loof)bossen ontbreken. De waardplanten van de grote weerschijnvlinder komen niet voor in het plangebied.

Grote vos is een soort die in vele type habitat kan voorkomen. Deze zwervende vlinder kan grote afstanden afleggen en komt zodoende in geheel Nederland voor. De soort is voor zijn voortplanting afhankelijk van de bomen iep, wilg, sleedoorn en populier. De soort foerageert aan sap van bloedende bomen, rotten fruit en honingdauw. De aanwezige fruitgarden in de omgeving vormen zodoende geschikt foerageergebied voor de soort. Binnen het plangebied ontbreken echter bomen en geschikt foerageergebied. Negatieve effecten kunnen zodoende op deze soort worden uitgesloten. Wel zou de toekomstige situatie potentieel leefgebied kunnen vormen door het opgaand groen dat aangebracht wordt.

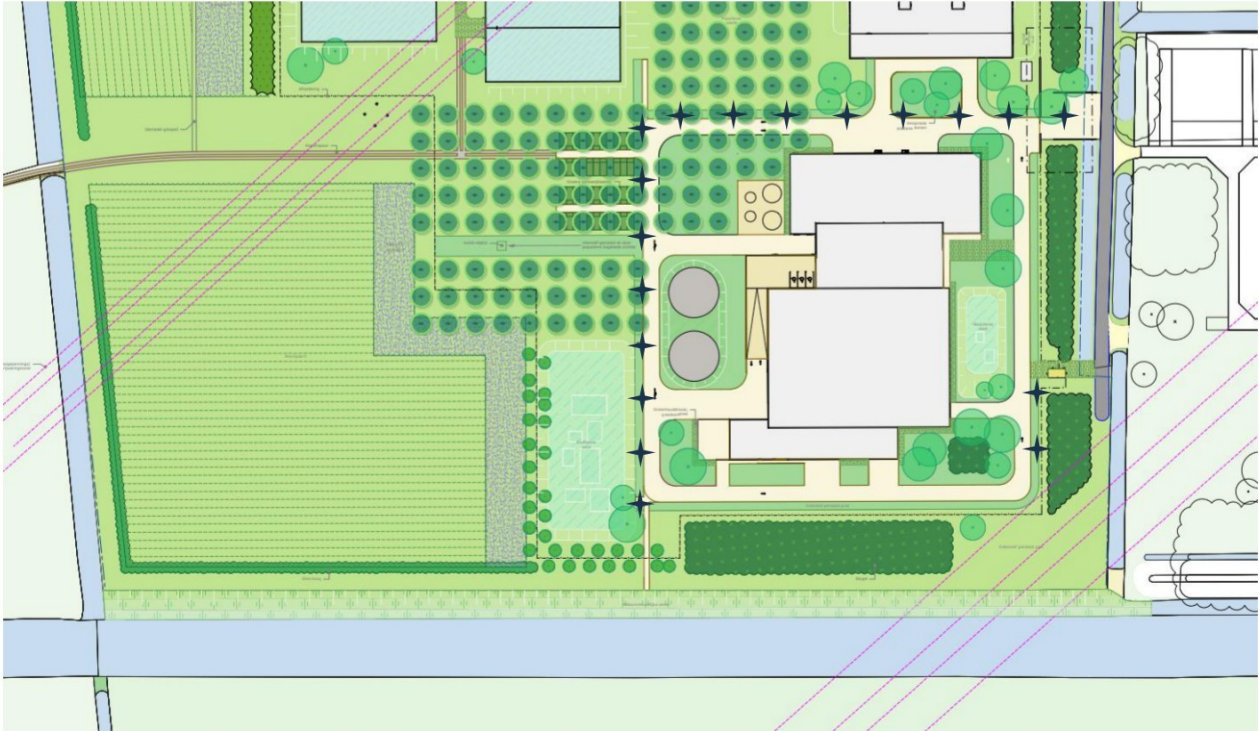
De teunisbloempijlstaart komt voor in biotopen met verruigingen zoals braakliggende terreinen, akkerranden en bosranden. Waardplanten van de teunisbloempijlstaart zijn de teunisbloem, harig wilgenroosje, basterd wederik en kattenstaart. In de bermen en overhoekjes zijn geen waardplanten van de teunisbloempijlstaart waargenomen. Het over grote deel van het plangebied bevat een monocultuur aan gewas. Doordat waardplanten ontbreken is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor de teunisbloempijlstaart.

Quickscan vleermuizen

In de quickscan staat dat de in het plangebied aanwezige watergang mogelijk fungeert als vliegroute voor vleermuizen. Wij adviseren u om te onderzoeken wat de functie is van deze watergang is.

Omdat er geen vergunning is aangevraagd voor vleermuizen hoort deze soortgroep formeel niet bij de aanvraag. We willen u adviseren mogelijke effecten op vleermuizen in kaart te brengen en indien nodig een vergunning aan te vragen. Dit om mogelijke nadelige gevolgen tijdens de werkzaamheden te voorkomen.

De watergang die mogelijk als vliegroute fungeert wordt bij de voorgenomen werkzaamheden niet aangetast. Tevens wordt in het nieuwe plan geen lichtbronnen gerealiseerd die op de watergang schijnen, zie ook figuur 12. De aanwezige lichtbronnen worden afgeschermd door de aangeplante vegetatie, zie ook de knotwilgen laan, singel en elzenhaag. Doordat de werkzaamheden, tijdens het actieve seizoen van de vleermuizen (april – oktober) alleen overdag worden uitgevoerd, de watergang niet wordt aangetast en de nieuwe lichtbronnen niet in de buurt van de watergang worden geplaatst zijn negatieve effecten op de mogelijke vliegroute uitgesloten.

Figuur 12: Uitsnede van de plattegrond van het voorgenomen plan met daarin de lichtbronnen aangegeven middels sterren.

Lichtmasten

Figuur 13: Voorbeeld van de lichtmasten die gerealiseerd worden in het plangebied.